

Memo

Datum : 24 april 2023
Van : Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Betreft : Reflectie op Verkeersonderzoek A73-Groesbeek

Inleiding

In het kader van de mobiliteitsproblematiek Zuidflank Nijmegen zijn de direct betrokken overheden met elkaar in gesprek om verschillende mobiliteitsonderwerpen gezamenlijk te bespreken. De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen faciliteert en ondersteunt dit overleg.

Eén van de uitwerkingen gaat over het doorgaande verkeer tussen de A73 en Groesbeek. In 2022 heeft adviesbureau Sweco in opdracht van de gemeente Mook en Middelaar een verkeersonderzoek gedaan naar dit doorgaande verkeer. De volgende vraag stond hierbij centraal:

‘Hoe is de huidige verkeerssituatie op de doorgaande verkeersroutes A73 – Groesbeek in de kernen Mook en Molenhoek en welke oplossingen en maatregelen zijn er mogelijk om de overlast van doorgaand verkeer te verminderen, dan wel te beëindigen?’

Het onderzoek en de resultaten daarvan heeft Sweco verwerkt in het eindrapport ‘Verkeersonderzoek Mook en Middelaar’, d.d. 29-11-2022. Op 16 maart 2023 heeft de gemeenteraad van Mook en Middelaar het onderzoek behandeld en het volgende besloten:

1. Kennis nemen van het rapport ‘Lokaal verkeersonderzoek naar doorgaand verkeer A73-Groesbeek’, Sweco d.d. 29-11-2022.
2. In te stemmen met het uitvoeren van de maatregelen voor de korte termijn, met uitzondering van vervangen klinkers door asfalt, verkeersplateau aansluiting Gen. Gavinstraat, en hiervoor een bedrag van € 21.500 exclusief btw beschikbaar te stellen.
3. Het college opdracht te geven om in overleg te treden met de regio en in navolging van dit proces, richting uw raad, te komen met concrete voorstellen voor structurele maatregelen.

Mede op verzoek van de gemeente Mook en Middelaar is aan de betrokken partners gevraagd om een reflectie te geven op dit onderzoek met een daarbij behorende ambtelijke bespreking op 8 mei 2023. Hierna zal een definitieve reactie aan de gemeente Mook en Middelaar worden gegeven.

Binnengekomen opmerkingen

- Gemeente Land van Cuijk
 - Voorgesteld wordt om het onderzoek mee te nemen in het “mobiliteitspakket stedelijke regio 's-Hertogenbosch”. De Regio Noord Oost Brabant ondersteunt ons om de aan ons grondgebied gerelateerde maatregelen mee te nemen in regionaal mobiliteitspakket. Zie punt 2 in de managementsamenvatting pagina 7: Uitvoeren van een nader onderzoek om de potentie van maatregelen gericht op verkeer tussen Cuijk en Nijmegen verder te onderzoeken om hierop vervolgens gerichte acties in het kader van mobiliteitscampagnes te voeren.
 - De maatregelen die zijn voorgesteld worden zijn al onderdeel regionaal maatregelenpakket RNOB. Graag afstemming tussen GMR, RNOB en regio Noord Limburg hierover.
 - Denkt graag mee in oplossingen GMR voor Zuidflank. Wil ook graag dat de GMR meedenkt in kader acties Land van Cuijk rondom de Maaslijn, bereikbaarheid platteland en relatie landelijk/stedelijk gebied.
 - Problematiek vrachtverkeer/ zwaar landbouwverkeer wordt herkent. In land van Cuijk lopen vergelijkbare onderzoeken.
 - Land van Cuijk is blij met voorstel voor SFR Nijmegen -Oss (en brug over de Maas) in kader Mobiliteitsaanpak A50. Naast het spoor is de SFR (en brug) een goed alternatief voor de auto. Land van Cuijk wil uitbreiding SFR netwerk van Cuijk naar Boxmeer/Venray.
 - Pleiten voor verbetering Oost-West relaties in gebied (zuidflank en Noordoost Brabant. En delen wens voor meer deelmobiliteit bij Hubs (waaronder station Mook Molenhoek) om meer gebruik OV en deelmob. te stimuleren.

- Provincie Limburg

- De Provincie Limburg heeft kennis genomen van het Verkeersonderzoek Mook en Middelaar. De gemeente Mook en Middelaar is geconfronteerd met verkeer vanuit de gemeente Berg en Dal (kern Groesbeek en omgeving) daar de kernen Mook en Molenhoek tussen dit gebied en de aansluiting met de A73 is gelegen. Deze zelfde verkeerstroom rijdt ook dwars door de Mookerheide, een gebied met hoge natuurwaarde (goud groen natuurzone).

Is het noodzakelijk dat het verkeer vanuit de omgeving Groesbeek kiest voor de kortste weg dwars door de kernen Mook en Molenhoek, of zijn er alternatieven om richting het noorden of zuiden te rijden? Er zijn bestaande routes in zowel noordelijke en zuidelijk richting aanwezig die zowel de kernen Mook en Molenhoek als ook de Mookerheide kunnen ontlasten. Zoals Groesbeek richting de ringweg Nijmegen (S100) en Groesbeek richting Milsebeek.

Voorgestelde maatregelen als het instellen van snelheidsverlaging 80 → 60 en 50 → 30 km/u (lokale maatregelen) en het weren van vrachtverkeer op de Groesbeekseweg en de Heumensebaan kan de leefbaarheid in grote mate versterken.

Gelijk als de reactie vanuit het Trendsportal is de Provincie Limburg van mening dat in verband met de regionale verbondenheid met de Groene Metropool Berg en Dal moet inzetten op de Model-Shift en mobiliteitsmanagement waarbij in geval van nieuwbouw het autogebruik als voorbeeld aan banden kan worden gelegd door bv. het verlagen van de parkeernorm.

- Provincie Gelderland

- Provincie Gelderland heeft kennisgenomen van het rapport van SWECO over bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid in de zuidflank van Nijmegen, omgeving Groesbeek, Malden/Heumen en Mook en Middelaar. Vanuit de Raad van Mook en Middelaar wordt gevraagd om gezamenlijk commitment om problemen m.b.t. de verkeersafwikkeling op te lossen. De provincie Gelderland focust daarbij op de noord-zuid verbinding omdat daar de zwaarste verkeersrelaties zijn, en daarmee problemen in de doorstroming, veiligheid en leefbaarheid. Inzet is daarom vooral op HOV (lijn 83 Nijmegen-Gennep) en fiets voor korte/middellange afstand op de N844/N271 en de mogelijkheden voor uitbreiding van faciliteiten voor auto- en fietsparkeren op stations aan de Maaslijn om daarmee OV gebruik op de Maaslijn (na elektrificatie en versnelling) te stimuleren. We zien geen rol voor de provincie Gelderland waar het gaat om (bijdrage aan) aanpassing aan of aanleg van nieuwe infrastructuur die oost-west gericht is. Wel zijn er de gebruikelijke mogelijkheden voor cofinanciering van lokale verkeersveiligheidsmaatregelen, als deze vanuit de risico-gestuurde benadering urgent genoeg blijken.

- Trendsportal (regio Noord-Limburg)

- We heb kennis genomen van de onderzoeken en Mook en Middelaar stelt een aantal terechte vragen in haar notitie die met name door de omliggende wegbeheerders beantwoord moeten worden.
- Wat we wel graag willen meegeven is dat we van mening zijn dat het onderzoek gericht is op de (verkeers-)technische kant. Dit geeft natuurlijk een belangrijk inzicht in de verkeerssituatie en de en de technische aspecten van een aantal mogelijke maatregelen. Wij denken dat een belangrijke oplossing in het leefbaarheidsvraagstuk zit. Daarom pleiten we ervoor om naar de leefbaarheid- en maatschappelijke oplossingen te kijken zoals het juist inrichten van wegen in samenspraak met burgerbetrokkenheid.
- Daarnaast zijn we van mening dat de oplossing zit in mobiliteitsmanagementmaatregelen. Denk hierbij aan spits mijden en het stimuleren van het fietsgebruik. De werkgevers in de regio hebben hier natuurlijk ook een belangrijke rol in. Daarom zou ons voorstel zijn om de mobiliteitsmakelaars van Noord-Limburg kennis te laten maken met de mobiliteitsmakelaars in de regio Nijmegen. Kortom, vanuit Trendsportal denken we graag na over de samenwerking op het gebied van mobiliteitsmanagement-projecten die we als regio uitvoeren.

- Gemeente Gennep
 - Gemeente Gennep staat positief tegenover de ontwikkeling van een SFR-Oostkanaaldijk.

- Gemeente Heumen
 - Aan de overzijde van de Maas bij Mook ligt de Maashaven van Cuijk/Katwijk, dit is een groot werkgeversgebied. Met de komst van de fietsbrug en fietspad tussen Molenhoek en Groesbeek is de fietsverbinding Cuijk – Groesbeek flink verbeterd. Ook krijgt het spoorbruggetje in Molenhoek nog een aparte fietsvoorziening wanneer de brug wordt vervangen in het project Elektrificatie Maaslijn. Focus met campagnes niet alleen op route Mook/Molenhoek – Groesbeek maar kijk ook naar andere grote verkeerstrekkers op fietsafstand.
 - Daarnaast biedt een verbetering van de grensovergang bij Wyler ook nog kansen voor een betere ontsluiting. Hier moeten vrachtwagens een bocht van 270 graden maken wat bijna onmogelijk is. Als deze kruising kan worden verbeterd ontstaat er een extra mogelijkheid voor vrachtverkeer om via Beek – Nijmegen – A15 op het Rijkswegennet aan te sluiten. Deze mogelijkheid wordt niet genoemd in het rapport.
 - Gemeente Gennep is bezig met de ontwikkeling van een rondweg bij Milsbeek. Hierdoor kan de route richting Gennep korter worden en gaat verkeer vanzelf deze route rijden als ze ri. A73 zuid willen.
 - Als er in Mook een verbod komt voor vrachtverkeer zul je een inschatting moeten maken van wat dit doet op alternatieve routes richting Groesbeek. Als men vanaf de Jan j. Ludenlaan niet via Mook (7,4 km, 10 minuten) mag rijden en in Molenhoek er een breedte beperking is dan is de eerstvolgende route via de Groesbeekseweg in Malden (7,3 km 12 minuten). Deze weg is buiten de bebouwde kom maar 4,90 meter breed en niet berekend op vrachtverkeer. Daar zul je aanvullend ook maatregelen moeten nemen.
 - Wat betreft mobiliteitscampagnes lijkt het ons goed om alle deelnemende gemeenten ten zuiden op te nemen in een regionale mobiliteitscampagne. Zie ook eerdere opmerking over bedrijventerreinen Land van Cuijk.
 - Daarnaast wordt de aansluiting N271 – Ringbaan niet genoemd. Hier zou men ook groentijd kunnen aanpassen zodat verkeer op de Ringbaan minder groentijd krijgt t.b.v. verkeer N271. Misschien ook kansen voor HOV lijn 83.
 - Er wordt in de managementsamenvatting ook nog geschreven dat, indien over wordt gegaan tot extra infrastructuur dat er heroverwogen wordt of extra infra dan niet ten noorden van Molenhoek of ten zuiden van Mook moet komen te liggen. Ten noorden van Molenhoek betekent door het Lierdal wat een extra barrière zal zijn ten zuiden van Malden. Wat is hiervan het voordeel voor Malden? Op het eerste oog is dat er niet en daarom staan wij hier niet positief tegenover. Daarnaast gaat dit door natuurgebied en zul je behalve het ruimtebeslag voor de weg ook veel grond moeten verwerven om natuur te compenseren, hoe reëel is deze maatregel dan nog?

- Gemeente Nijmegen
 - Probleemstelling is volledig gericht op routes tussen Groesbeek en de A73. De meeste oplossingsrichtingen passen daar ook bij. Echter, de optie 'Uitvoeren van een nader onderzoek om de potentie van maatregelen gericht op verkeer tussen Cuijk en Nijmegen verder te onderzoeken om hierop vervolgens gerichte acties in het kader van mobiliteitscampagnes te voeren' kan ik niet goed koppelen aan die probleemstelling.
 - Oplossingsrichting 'vrachtautoverbod Groesbeekseweg' lijkt me lastig. Vooral voor vrachtverkeer tussen Groesbeek en de A50 is er dan geen reëel alternatief.
 - Er wordt niet echt een duidelijke keuze gemaakt welke route de voorkeursroute zou moeten zijn. In mijn ogen zou dat de zuidelijke route Mooksebaan – Groesbeekseweg moeten zijn, vooral omdat de weginrichting daar het meest op orde is. Op de noordelijke route via Rijlaan – Heumensebaan - Ringbaan zijn (afgezien van de Rijlaan) nauwelijks mogelijkheden voor vrijliggende fietsinfra c.q. ga je door een 30km-woonwijk. Betekent dat op de noordelijke route echt harde verkeersmaatregelen nodig zijn om doorgaand verkeer eraf te halen. Wellicht toch een knip voor autoverkeer overwegen, bv. op het spoorviaduct.

- Gemeente Berg en Dal
Er is nog geen ambtelijke reactie vanuit de gemeente Berg en Dal. Dit heeft te maken met een capaciteitsprobleem.